

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput Cl. Scienti, & invalidè consentienti, id est juri suo cedere non
valenti, fieri potest injuria; secùs, si juri suo cedere validè possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

tum transeamus. Injustitia itaque injuria, est voluntaria juris alieni violatio. Dico *voluntaria*: quia si quis inadvertenter, ac prae- ter intentionem, jus alterius laedat, injustum quidem facit, sed non injustitiam seu injuriam, proprie & formaliter loquendo. Unde Philosophus 3. Ethic. 9. distinguit inter agere injustum, & agere injuste: injustum nam- que injuste non fit, nisi à volente, saltem in- directe & interpretative, juxta illud S. Tho- mae 2. 2. q. 59. a. 3. *Injustum per se, & formaliter nemo potest facere, nisi volens; nec injuste facere censetur, nisi qui facit injustum formaliter, non materialiter praecise.*

CAPUT CI.

Scienti, & invalidè consentienti, id est juri suo cedere non valenti, fieri potest injuria; scilicet, si juri suo cedere validè possit.

1007 **P**Robatur prima pars, quia invalidus consensu, siue invalida cessio juris, perinde est ac consensus nullus, cessio nulla; & qui taliter consentit ac cedit, perinde est, moraliter loquendo, ac si non consentiret, nec cederet. Talis proinde verè retinet justitiam. Qui ergo contra illud voluntariè facit, est formaliter injustus, & formaliter injuriosus. Unde merito ab Innocentio XI. damnata est propositio ista: *Copula cum conjugata, consentiente marito, non est adulterium; adeoque sufficit in confessione dicere, se esse fornicatum.* Non esset verò adulterium, si non foret injuriosa marito; idè verò est injuriosa marito: quia contra jus matrimoniale, siue contra fidem conjugalem, cui maritus validè cedere non potest, nec eam remittere, magis quàm matrimonium dissolvere.

1008 **O**bjicies 1°. injuria hoc est in morali- bus, quod violentia in physicis. Atqui violentia non fit, nisi subiecto physicè reluctanti: ergo nec injuria fit, nisi subiecto moraliter reluctanti, seu contrariam habenti voluntatem.

Respondet, majorem non esse veram de quacumque injuria, sed de sola injuria stri- ctius accepta pro morali violentia.

1009 **O**bjicies 2°. injuria alicui infertur, dum jus ipsius violatur; sed non violatur jus consentientis: cum hoc ipso quo consentit, cedat juri suo.

Respondet, jus consentientis violari, dum invalidè illi cedit: èd quòd cessio invalida perinde sit ac non cessio.

1010 **O**bjicies 3°. si nulla foret voluntas, quæ violatur, nulla foret injuria (utpote quæ inferri nequit subiecto voluntatem non habenti, v. g. bruto) atqui dum voluntas consentit, nulla est voluntas quæ violatur.

Nego subsumptum: quia voluntas invalidè consentiens, moraliter perinde est ac voluntas non consentiens.

1011 **O**bjicies 4°. si volenti injuria fieri pos-

set, maximè dum uxor corporis sui usum concedit alieno, consentiente marito. At nulla tunc marito fit injuria; aliàs ipsi deberetur injuriæ reparatio.

Respondet, injuriæ reparationem tunc debitam esse marito; quantum est ex natura adulterii; adulterum tamen & adulteram ab ea per accidens excusari, ex condonatione mariti: qui licèt jus ad fidem conjugalem abdicare non possit, injuriam contra jus illud factam condonare potest.

CAPUT CII.

Restitutionis definitio, & discrimen à solutione & satisfactione.

DUplex est præceptum justitiæ. Pri- mum, non inferendi injuriam; alterum, eam, si illata fuerit, reparandi per restitu- tionem, quæ est reparatio juris violati. Quod tunc reparatur, dum ille, cujus jus est vio- latum, in pristinum statum restituitur. Verùm quia restitutio non semper supponit ju- ris alieni violationem, restitutio meliùs de- finitur, actus justitiæ commutativæ, quo al- teri redditur res sua, in se scilicet si extet; vel in æquivalenti, si non extet, sed per in- cendium, vel aliam damnificationem destru- cta sit. Restituere namque (ut S. Thomas ait q. 62. a. 1.) *nihil aliud esse videtur, quam iteratò aliquem statuerè in possessionem, vel do- minium rei suæ. Et ita in restitutione atten- datur æqualitas justitiæ secundùm recompensa- tionem rei ad rem; quod pertinet ad justitiæ commutativam. Et idè restitutio est actus commutativa justitiæ, quando scilicet res unius ab alio habetur, vel per voluntatem ejus, sicut in mutuo, vel deposito; vel contra voluntatem ejus, sicut in rapina, vel furto.*

Restitutio differt à solutione & satisfac- 1013 tione. A solutione quidem, quòd restituo- supponat, rem restituendam antè fuisse in potestate alterius; solutio verò est præstatio rei, quæ nondum fuit in potestate ejus, cui solvitur. A satisfactione verò differt 1°. quòd hæc generaliter fit magis latè patens, quàm restitutio: omnis quippe restitutio est satisfactio; non econtrà: quia solvens pre- tium equi, quem emit, satisfacere dicitur, non restituere. 2°. quia, ut S. Thomas ait in 4. dist. 15. q. 1. a. 5. *quæstionc. 1. restitutio est reparatio inæqualitatis existentis in rebus; reparatio autem inæqualitatis existentis in actionibus & passionibus, satisfactio nominatur.* Et idè satisfactio proprie respicit personam, cui satisfit, præstando quod satis est, etsi non ad æqualitatem debiti. Deo namque satisfacimus pro peccatis nos humiliando, etsi non ad æqualitatem debiti pro peccatis nostris: hoc enim non possumus. Restitutio autem respicit rem ab alio accep- tam, ipsique in se, vel in æquivalente resti- tuendam. Denique satisfactio propriùssimè